

«დროების» რედაქცია — სიმონსონის ქუჩაზე, ნაზაროვის სახლში, 1-ლი კლასიკური გიმნაზიის უკან.
ხელის-მოწერა მიიღება თბილისში რედაქციაშივე, ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეუბანში მცხოვრებთათვის ადრესი: ВЪ Тифлисѣ, въ редакцію «Дробна»
ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით—8 მ. 50 კ.; 10 თვით—8 მ.; 9 თვით—7 მ. 50 კ.; 8 თვით—7 მ.; 7 თვით—6 მ.; 6 თვით—5 მ.; 5 თვით—4 მ. 50 კ.; 4 თვ.—4 მ.; 3 თვ.—3 მ.; 2 თვ.—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

დროება

გამოდის ყოველ დღე ორშაბათს გარდა.

ფასი განცხადებისა: სტრუქტურა, რედაქცია, განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზედ.
თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოწმებს დასახეულად გამოცხადებულ წერილებს. დაუბეჭდავად წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკი

გამოვიდა № 3 (მარტისა) პედაგოგიკის გიუმრის ჟურნალის „ნოვატი“-სა და ურიგდება ხელის-მომწერლებს

საზიზღარი შურის-ძიება.

თბილისი, 1 აპრილი.

«კაცს კაცის უსამართლობა, იცოდეთ, რომ არ შეიძლება; ცოდვით აგებული სახლი დაუწვავი არ დარჩება.»

იმისთანა კუთხე ძნელად მოიძებნება ჩვენს ქვეყანაში, საიდანაც არ მოგვსლოდეს ამ გვარი შემადრწუნებელი ამბავი: «მეზობელმა მეზობლის სახლს ჩუმად ცეცხლი წაუკიდა, ძნა და საბძელი დაუწვა, ბაღში წაყენებები დაუტარა». ამ ამბის წაკითხვის შემდეგ გულმოსულმა მკითხველმა იქნება ჩამოსაღრჩობადაც არ დაზოგოს ამ გვარი მართლა რომ საზიზღარი ავ-კაცობის მომქმედი. მაგრამ გულის-მოსვლით და სასტიკი სასჯელით ბოროტ-მომქმედება არ ამოიფხვრება. შეიძლება, გადამწველი აღმოჩნდეს კიდევ, სიმბირშიაც გალიკარგოს, მაგრამ, როგორც სახალხო ანდაზა ამბობს, «ჭინჭრის ალაგს ისევე ჭინჭარი ახოვია», თუ, დაეუმატებთ ჩვენ, ნიადავი სხვაფრივ არ შემუშავდა და უსარგებლო ბალახ-ბუღახის თესლი და ფესვი ძირიანად არ ამოვარდა.

თუ ჩაუკვირდებით იმ ამბებს, რომელნიც ყოველის მხრიდან მოდიან და შეადგენენ ჩვენს სოფლებისათვის

დღიურ ვარამს, შემდეგს გარემოებას შეემაჩნეთ. მეზობლისაგან მეზობლის დაწვა უფრო მაშინ მოხდება ხოლმე, როცა დაჩაგრულს მხარეს ერთმევა ყოველგვარი საშუალება სიმართლის აღდგენისა და გაბოროტება იქამდის მიდის, რომ კაცი აღარა ჰზოგავს აღარაფერს, აღარც სინიღისს, აღარც პატიოსნებას, აღარც ყოვლად უბრალო მეზობლებს, რომელთაც შეიძლება ამ გვარმა შურის-ძიებამ სრულიად უდანაშაულოდ მწარე გემო აგემებინოს მხილოდ იმიტომ, რომ იმის საბძელი, ან ძნა, ან ბოსელი უსამართლო კაცის საბძლის, ძნის, ან ბოსლის გვერდითა სდგას.

ეს გაბოროტება, უქვევლია, გამოწვეულია იმ ურიგ-მარიგო წესებისაგან, რომელნიც გარს ახვევიან ჩვენს სოფლებს და რომელნიც ჯერ-ჯერობით ვერას გზით ვერ მოუშორებიათ მათ. ჩვენს სოფლების ბატონად ხშირად ის პირი არის, რომელსაც სადმე ანაბანა უსწავლია, მაგრამ იმდენი კი ვერ შეუგნია, რომ ეს «ანაბანა» საზოგადო სიკეთისათვის უნდა მოიხმაროს და არა საზოგადო ცარცვისათვის. ხშირად ამ «ანაბანის» მცოდნეთ უფარდებთ ხელში არა მარტო სოფლის სამართალი და მოსამართლე-მამასახლისებს, როგორც უნდათ ისე ათამაშებენ, — ხშირად მორიგებდ-მოსამართლეების ავან-ჩანნიც ისინი არიან და შეუძლიანთ შავი გაათეთრონ და თეთრი შავად დაანახონ.

«დროების» ტელტონი, 1 აპრილი.

ჩვენებური გუთნის წახეხი.

(წერილი იურის სეობიდან).

შველამ იცის, რომ ქართულს გუთნის კარგა დიდი შეძლება უნდა. იმას უნდა ექვსი ან ხუთი კაცი მაინც, ათი ან რვა უღელა ხარი და კიდევ ბევრი იარაღი. ძლიერ შეძლებული კაცი უნდა იყოს, რომ შეიძლოს მარტოკამ საკუთარი გუთნის შებმა. მთელს ჩვენს ხეობაში მარტო ს. საგარეჯოში უბიათ ორი-ოდრე კომლს საკუთარი გუთანი. სხვა აქაური გუთნები კი ეკუთვნის რამდენიმე კომლს. — არიან გუთნები, რომ ათს და მეტს კომლსაც ეკუთვნოდნენ. მრთს კომლს საკვეთი აქვს და ყვეარი ხარი ჰყავს, მეორეს სახნისი და ღვედი აქვს და ერთი მეხრე ჰყავს შეყენებული გუთანზედ, მესამეს გუთნის-ღედა ჰყავს და უღელი ხარი და სხვ. მრთის სიტყვით, ყველა აქაური გუთანი ეკუთვნის პატარა ამხანაგობას, შემდგარს გუთნის-ღედას, ღამისა და დღისი მეხრებისა და

კიდევ სხვა წევრებისა, ანუ, როგორც გლეხები იტყვიან, «მოდგამებისაგან». ეს გუთნის ამხანაგობა საინტერესოა თავის მოწყობილობით, წესებით და რიგებით.

ამ ამხანაგობის მოთავე არის გუთნის-ღედა. შველა მოდგამების მოვლა იმის ვალია. გუთნის-ღედას უსათუოდ უნდა ჰქონდეს გუთნის-ხე, ჯამბარა-აპეური და ერთი რამ გუთნის იარაღის ნაჭერი; რამდენი ხარი უბია გუთანში — ეს იმის შეძლებაზედა ჰქიდა. სხვა მოდგამების მოვლის დროს ის ხელ-მძღვენელობს შემდეგი ჩვეულებით: ვინც მეტს ხარს აბამს გუთანში, იმას ნება აქვს მეტი მეხრე შეაყენოს და მეტი იარაღიც შეაბას. მაგ., ცალ-უღელი ხარის პატრონს გუთნის-ღედა მარტო ერთ დღისი-მეხრეს შეაყენებინებს, იარაღს კი არას შეაბევიანებს; ოთხ უღელა ხარზედ ერთს ღამის მეხრეს შეაყენებინებს და ერთს, ან ორს ნაჭერს იარაღს შეაბევიანებს; ექვს უღელა ხარზედ ორს მეხრეს — ერთს დღისი, მეორეს ღამისას — შეაყენებინებს და სხვ... ახალია, რომ თუ ექვს

ამ სოფლის ბრძენთ მიმართენ ხოლმე შეძლებული მოხიერები, როდესაც თავიანთ მეზობლის დაჩაგრასწადიანთ, ან როდესაც «მტრად-ნეტროციკების» გადახდა გაუტირდებთ ხოლმე. რა თქმა უნდა, რომ კანონის «სტატიებთაც» და შეძლებთაც შექურცილი რომელიმე «სოფლი-ქამია» ადვილად დაამარცხებს ბეჩავს და ილაჯ-გაწყვეტილს გლხს, — უიარალო ვერ გაუძლებს შეიარაღებულის იერიშით მისვლას და ყოველ ამის შედეგი ის არის ხოლმე, რომ ყოველგვარ უსამართლობას თითქმის ყოველ-ღვე სხვა ახალი უსამართლობა ემატება და დაჩაგრულის მხრივაც იწვევს შურის-ძიების სურვილს.

ჩვენ იმას არ ვამბობთ, რომ მარტო ეს იყოს მიზეზი ზემოდ ჩამოთვლილ მოვლენათა. მიზეზი სხვაც ბევრია, საზოგადო წყობილებაზედ დამოკიდებული, მაგრამ მოურიდებლად ვიტყვი, რომ უმთავრესი მიზეზი, რომელიც უწინ არ არსებობდა და რომელსაც უნდა დაბრალდეს ათს-გვარი ახლად შემოღებული ბოროტ-მომქმედება, არის ზემოდ დასახელებული მოვლენა. ამ გვარს «წესიერს უწესობებს» გამოუწვევია ის ოთხ-სტრიქონიანი სახალხო ლექსი, რომელიც ზემოდ დავწერეთ. ეს ლექსი ძველი დროის საგმირო ლექსებს გვერდით ვერ ამოუდგება და მხოლოდ ახალი დროის უღონობის ნაყოფია.

უღელა ხარის პატრონს არა ჰყავს ორი მეხრე, ან იარაღი სრულებით არა აქვს, გუთნის-ღედა ყვეარის ან უღელი ხარის პატრონსაც შეაყენებინებს მეხრებს და იარაღსაც შეაბევიანებს; მაგრამ ეს ზემოხსენებული ჩვეულება სრულდება ყველა იმ შემთხვევაში, როცა, მაგ., ორს მოდგამს — ოთხ-უღელა ხარის და ყვეარი ხარის პატრონებს — უნდათ იარაღის შებმა, ან მეხრეების შეყენება; ამისთანა შემთხვევაში, ვიმეორებ, უპირატესობა ეძლევა მეტი ხარის პატრონს. თუ საქონლის პატრონებს არა ჰყავთ მეხრეები, ან სრულად არა აქვთ გუთნის იარაღი, მაშინ გუთნის-ღედა სხვაგანა მოულოდბს.

უწინ, როცა «უხარო კაცის» ხსენებაც არა ყოფილა ჩვენში, არც გუთნის-ღედა და მეხრეები ყოფილან უხაროები; ეხლა, რაკი «უხარო კაცი გაჩნდა», გლეხისა არ იყოს, გუთნის-ღედა და მეხრეებიც ჩნდებიან თან-და-თან უხაროები. უნდა კი ვთქვათ, რომ უხარო მეხრეს და გუთნის-ღედას ყველა არიღებს საქონელს: «არ გაუფთხილება ხარისა»

შინაური ძროხისა

ჩვენ მოგვიყვია შედეგა წერილი გურიადგან:

ბ. რედაქტორო! ისე თქვენს მტკრი იყოს შეწყუბული, როგორც ჩვენს გზით ბ. რედაქციის წყალობით. ოქტომბერში დაგვანს სამუშაოდ ტუქში შემის სსკ-რედაქცია დასამდის მუშა, თითონ ქალაქში წაბმანდა და აქ კიდაც ჯეონი დასტოვა შედამხედველად. ჯეონი ჩვენგან მოკრინილს შემსას ზოგს, ბათუმში გზავნის გასასუიდად, ზოგს თბილისში და სამუშაო ფასს კი არ იძლევა. ჯეონსა ვთხოვეთ, მაგრამ იმან «საზიზღარსა მიგვასწავა». «საზიზღარსა» წასასუელი ფული კი არა, მკადის საყიდალი არა გვაქვს და რითი წავადეთ; ხეჩნები და ცულები დავედეთ და ეს ერთი თვეა იმითი გრსოვრობით. ათი დღეა, რაც რედაქციის «მომხმინებმა» ვარშავაში ჩამოაბა ქალაქიდან, მაშინაში გადმობ-ტა და გეთისრა — ბათუმში ბანკის ბიდე-თი მიამაქვს დასასურდაკებად, დაგასურ-დავეთ და მოგვმეთა, მაგრამ ათი დღე-მაც გაიარა, და ვარშავაში არსადა სხანს. ბ. რედაქცია არ იკადრებს, რომ საწყალი სახსარს ფული შექამოს, მაგრამ, როგორც ეტყობა, მასი თანაშემწეები ათა-მაშებენ ჩვენს ფულებს. ფული ორი ათის მანეთამდეა ყველა მუშებისა და ვართ ასე მძიერ-მწუფრგანდ, გზის შემსტეკრანდნი და ვინც კი სურთუიანი მაშინიდან გად-მობტება, ყველა რედაქცია გვგონია.»

სტამბოლში სვალ, ორშაბათს, უნდა მოსდეს ნაციონალურ გრებაში სომ.

და ყველა რჩეობს ისეთს გუთნის-ღედასა და მეხრეს, რომელთაც თითონაც უბიათ გუთანში ხარი. გუთნის-ღედა იმ ნაირად აღდგენენ ამხანაგობას და მარტის დამდევამდის ყოველს მათგანს «გუთანი შაკრული» აქვს. მარტის გასულს ან აპრილის დამდევს — ეს ამინდმა იცის — დაიწყებენ კიდევ ხენას. შველას: კაცს, თუ ხარს, თუ იარაღს რაც უნდა უხნან, ან რაც «ალო» ერგება, დანიშნულია და მამით-პაპით გადაქცეულია მტკიცე ჩვეულებად, რომელსაც ყველანი ემორჩილებიან და ასრულებენ. შველა აქაური გუთანი გაზაფხულზედ ჰხნავს ხოლმე 31 დღე-ზედ ან ცოტა ნაკლებს, ან ცოტა მეტს. — ეს იმაზედ არის დამოკიდებული, თუ რამდენი უღელი ხარი აბია გუთანში. ამ 31 დღეში ყველას: კაცს, ხარს და იარაღს თავის კუთვნილს უხნავენ, ანუ, როგორც გლეხები ამბობენ, «სრულს ალოს გამოიყენენ» ხოლმე. მშლა ვნახოთ, ვის და რას რამოდენი ალო აქვს. დავიწყოთ გუთნის ხალხიდან და ორიოდრე სიტყვა იმად მოვალეობაზედაცა ვსთქვათ.

სების კათალიკოსის ამოსარჩევად დეპუტატების დასახელება. კანდიდატად ამორჩეულმა პატრიარქმა ნერსისმა უარი სთქვა ავადმყოფობის გამო. თბილისის სომხები მოუთმენებლად მოკლდნ შემდეგს ამორჩევას.

31 მარტს, სამხედრო ოლქის სასამართლოში, პოლკოვნიკი ბრაუნის თავსმჯღობამრეობით, განხილულ იქმნა შტაბს-კაპიტანი მიშენგოს საქმე. სასამართლომ დაადგინა შემდეგი განახენი: ავსხნას მიშენგოს უკუკლივე უფლებანა, ჩინება და ორდენები და გავსავნილი იქმნეს კატორღაში რვა წლის ვადით. ეს რეზოლუცია უნდა წარედგინოს აღსრულებამდის ხელმწიფე იმპერატორს.

მაგრამ რადგან, სასამართლოს აზრით, მიშენგოს დანაშაულობას ბევრი შემთხვევები გაუმტყდა აქვს, ამიტომ სასამართლომ დაადგინა იმუხმდგომდროს ხელმწიფე იმპერატორის წინაშე, რომ ეს სასჯელი შეუმსუბუქდეს დამნაშავეს და, კატორღის მაკაურ, გაიგზავნოს მიშენგო ციმბირში დასასახლებლად.

ბაქოს უწყებებშია სწორია, რომ ამიერ-კავკასიის რეინი-გზის საზოგადოებას უგისრნია ბათუმში გამართვა ნაკების-მისადგომისა, განსაკუთრებით ნავთისა და სხვა იმის ნაწარმების გეგმებზე დასახლება.

ჩვენ მივიღეთ რუსულსა და ქართულს ენაზედ გამომცემული «არითმეტიკის გაკეთილება, შემოკლებული საშუალებანი ასახსენთა(?) სამობითის, ამხანაგობისა და შერკვის წესის წარმოებისათვის, გამოსახვის შესამე და შესამე გლასისათვის, «მედგენილი ბეტრე ოლიფერებისა და ქართულად ნათარგმნი დ. ი. ჩიმაქისაგან. ეს წიგნი ქუთაისშია გამომცემული. გარდა იმისა, რომ ერთსა

ბუთნის-დედის მოვალეობა ყველამ იცის, რაც არის. ის არის უფროსი გუთანზედ. ბუთნის ქერა, მართვა და გასწორება იმისი ვალია. ამას გარდა, კიდევ დიდს ცოდო-მადლშია გუთანს-დედა. ჭეელას თანასწორედ და კარგსა და ცუდ ამინდში თანაბარად უნდა უხნას; არაინ არ უყაბულებს იმას, თუ ერთს მოდგამს სულ ავდარში და ლაფში უხნა და მეორეს კი სულ კარგს დარში. ბუთნის-დედამ უნდა უგდოს ყური ხარებს, ფარდი ფარდთან შეაბას, უყუროს, რომ მებრემ ტალი არ დაუდოს მათ და ერთმანეთს არ გაუჯობროს. ბუთნის გამოშვების შემდეგ, საღამოთი, გუთანს-დედა აქლევს ბძანებას მებრეებს: «გუთანი აქა და აქ წაიღეთო», და თითონ მიდის სახლში ჯერის ჩამოსატანად.—ჭერი იმასია, ვისიც ხენა არის.—ამ შრომისათვის გუთანს-დედასა აქვს ორი დღის ალო. ანუელობას*) კიდევ ზოგნი პირველი დღის ნახნავს, «გათრეულას» ეძახიან—იმას უფემქამებენ ხოლომე. მაგრამ ეს ნახნავე გამოდის ძლიერ პატარა, ცუდი და

*) ანუელო ჰქვიან აპრილის, მაისის და თბათვის ნახნავს.

და იმავე გვერდზედ არ გვარი ტექსტის დაბეჭდვა ცუდს შთაბეჭდილებას სტოებს მეითხველზედ და მოგატანებთ აფსას-საყურ გამომცემებს გაველურებულ ხელხათვის, ენა ამ წიგნისა მეტის-მეტად საძებლად და თუ მთარგმნელს წარმოუდგენია, ვითომც ქართულ ბავშვებს თავის «ქართულით» უფრო გააკებინებს რუსულად გარდაცემულს წესებს, შეგვიძლიან დავარწმუნოთ მთარგმნელი, რომ ეს აზრი თავის წიგნზედ მას შევდომით შეუდგენია.

ავაზაკი ჭყონას მოკვლის თაობაზედ ჩვენ მოგვიავდა ვადეკ შემდეგი გორესზონდენტია გურიადამ, რომელიც თითქო ამტიცებს იმ სასარგელ ქაქტს, ვითომც შეგდრისთვის ესრელად თოფი; მაგრამ ეს ამბავი ისეთი დაუჯერებელია, რომ ჩვენ ვადეკ ვერა ვებავთ დაჯერებას და კარგი იქნება, გამოკვლეულ იქმნას.

«ლომის» კორმსონდენტები.

გურია, 22 მარტს. მარტის 19, ნაშუალამეის, ორ საათზედ, ჯუმათის სოფლის კანცელიარიის მახლობლად ერთამ მოიკლა მზურგეთის პოლიციის პრისტავის ბ. ნ. ჩი—ძის მიერ გავრდნილი შესანიშნავი ფირალი (ყაჩალი), ბიორგი ჭყონია, რომელსაც ბრალდებოდა განსვენებულის ბუროის ეპისკოპოსის ბაბრიელის გაცარცვა.

ეს ამბავი მოვიდა მზურგეთში დილით აღრე ოცს მარტს, ასე რომ იმავე დღეს, დილით, თერთმეტ საათზე ჯუმათში მივიდენ ბატონი მაზრის უფროსი, სამსჯავროს გამომძიებელი ბ. მასლოვი, პოლიციის პრისტავი ბ. ჩაგოვიძე და მრავალნი ქალნი და

ხარვეჯიანი**), რადგანაც გუთანს ჯერ არ არის ხოლომე რიგინიდ გამართული; და მერე არც ყველა გუთანზედ იციან ამ ნახნავის რუქება, და ნაოზობას***) ხომ სულ აღარ იციან. მაშ გუთანს-დედასა აქვს ორი დღის ალო.

ბუთნის-დედის შემდეგ პირველი აღგილი უჭირავთ გუთანზედ ორს ლამის-მებრეს. მსენი დავაჯკაცებული ბიჭები არიან და ამათი მოვალეობა არის დღისით ლაღვა და ლამით ძოვება ხარებისა. ამათ დილით აღრე უნდა მოლალონ გუთანთან ხარები, გაშალონ ღვედები და ყველაფერი მზად დაუხვედრონ თავიანთ უფროსს—გუთანს-დედას. ძვირა და უქმე დღეობით ხარების ძოვება და მოვლა დღისითაც ამათი ვალია, ასე რომ ესენი კვირის-კვირობამდე ვერ ამოდინ ხოლომე სოფელში. ძნელია ლამის-მებრეობა და ამანედ არის ნათქვამი:

**) ხარვეჯი ჰქვიან მოუხნავს ადგილს, გვლებ-შუა რომ დარჩება ხოლომე.

***) ნაოში ჰქვიან ჩვენში გასულ კათათვის, მარამობისთვის და შემდეგი თვეების ნახნავსა.

კაცი, რომელთ რიცხვაშორის მეც გახლდი.

მოკლული ჭყონია იყო დასვენებული ერთ ხის ძირში, იქაური ერთი სასულიერო უწყების სახლის მახლობლად. მიცვალბულს ჰქონდა ორი თოფი მოხვედრილი: ერთი მარცხენა საფეთქელში, ცოტა წარბ ზემოდამ და ტყვია-გავარდნილი უკან მარჯვნიო საპურხაოში; მეორე მარცხნიდანვე ასოს ძირში და ტყვია-გავარდნილი მეორე მხარეს მარჯვნიო თეძოში. მიცვალბული იყო დასვენებული ისე, როგორც სწორედ წესა არის სამი, ანუ ოთხის დღის მიცვალბულისა: გულზედ ხელ-დაკრფილი, ძალიან გამხდარი ფერ-მინდილი, გაშეშებული, სუნ-აღებული და სუფთად ჩაცმული; თავში, სადაც ტყვია ჰქონდა, თუმცაღა ტინი თითქმის ორი წილი აღარ ჰქონებია თავში მიცვალბულს, მაგრამ მიწაზედ დანთხეული აღარ სჩანდა; ხოლო მეორე ადგილი ტყვიისა სულ დამწვარი ჰქონდა თოფის-წამლით, შარვალი, ფეხსაცმელი და ხორციც. მქიმი იქ იმ დროს არ ყოფილა; მხოლოდ ეს შევამჩნიეთ, როდესაც ბ. გამომძიებელმა შარვალი და ფეხსაცმელი გაახდევინა, და გულზედ გაახსნევინა ტანისამოსი, დაჭრილობის გასახჩრეკად; ტყვიის ალაგის არც მარცხნიო და არც მარჯვნიო სისხლის გამონავალი არ აჩნდა, ისე როგორც შეჭურვოდა ნათოფარს კაცს; მიცვალბულს ტანზედ ადგილ-ადგილ დიდის ხნის მიცვალბულსაგით მოყვითანო დანაღველებული აჩნდა. ბ. ჩი—ძის მხლებლები ამბობდენ, ვითომც ჭყონიას ესროლოს თოფი და შემდეგ იმისთანა მიმეჭრილობებისა, ჭყონია გაქცეულიყო ას საქენზედ და იმ

დებრთმა ხომ იცის, გუთანს შენი მაყოლა მხლდა: დღისით გიგრისო წნელება, დამე გავტესო ხნელება! ამ შრომისათვის ლამის-მებრეებსა აქეთ ორივეს სამ-სამი დღის ალო.

იქნება გაგიკვირდეთ ეს ამბავი, რომ ლამის-მებრეს გუთანს-დედაზედ მეტი ალო აქვს, მაგრამ ჩვენში ნამდვილად ასეა. «ლამის-მებრეს მეტი წვალება და ძალღ-უმადურობა აქვს», ამბობს ხალხი და ალოსაც მეტს უნიშნავს. არ გვეგნოთ, რომ ამ გარემოებას ცუდი გავლენა ჰქონდეს რამე გუთანს-დედისა და ლამის-მებრეების ურთი-ერთობაზედ. არა, გუთანს-დედა მაინც უფროსია, ლამის-მებრე—უმცროსი. ეს მეორე ყველფერში ემორჩილება პირველს და ცუდს სიტყვასაც ვერ აკადრებს. ლამის-მებრის მორჩილობა იქამდის მიდის, რომ სადილ-წინ ხელს აბანიებს ხოლომე გუთანს-დედას.

ბუთანზე არიან კიდევ დღისი მებრეები. თუ რვა უღლიანი გუთანია, ორია დღისი-მებრე და თუ ათ-უღლიანი—სამია. ამათი მოვალეობა არის ლაღვა და ძოვება ხარებისა, შუა-დღისას რომ გამოუშვებენ. ლა-

ადგილას მიერბინე...

დგილას მიერბინე... ეს როგორღაც საეჭვოდ მიგვჩნია შემდეგის მიზეზების გამო: ა) არ შეუძლიან კაცს ფეხის მოცვლა იმისთანა ჭრილობების მიღების შემდეგ, როგორიც მიცვალბულს ჰქონდა, თუნდ მარტო ერთის მეტი არა ჰქონებოდა; ბ) თუმცა ჭყონია მართლად საღად ყოფილიყო ტყვიის მოხვედრამდის, ან თავში გამონავალი სისხლი დაბევილი არ უნდა ჰქონოდა და ან მეორე ჭრილობიდან სისხლის გამონავალი უნდა მჩნეოდა; გ) 19-ს მარტს, ნაშუალამეის ორი საათიდან მოკლულს კაცს, 20 მარტამდის თერთმეტ საათზედ დილით, მერე იმისთანა გრილს და ნამიანს დარში, როგორიც იყო ოცს მარტს, სუნი არ უნდა ჰქონოდა და ტანზედ დანაღველებული მოყვითანოდ არ უნდა მჩნეოდა; დ) თოფით მკვდარი კაცი რვა და ცხრა საათის განმავლობაში კი არა, ოც-და-ოთხ საათშიც არ დაჰკარგავს ფერს, არ დამქლევდება და გაშეშდება ისე, როგორც იყო ჭყონია; ასე რომ მისი სხეულის გადაწვე-გადმოწვევა არ შეძლებოდა ისე, რომ მრთელი ტანი არ გადაჰყოლოდა.

როგორც ხალხში ხმა არის გავრცელებული, ჭყონია უნდა ყოფილიყო წინად ავადმყოფობისა გამო საღმე მახლობლად სოფელში მკვდარი და შემდეგ სიკვდილისა სამი ანუ ოთხი დღის უკან თოფ-ნაკრავი; მე კი ეს ეჭვი აღმიძრა, გარდა გარეგანი შეხედულობისა, იმ გარემოებამ, რომ მიცვალბული ექიმის შეუმოწმებლად გადასცეს ჭირისუფალს დასამარხავად.

ეს გარემოება ძალიან საინტერესო არის ხალხისათვის, რომ გამო-

მე ესენი გუთანთან იძინებენ, რომ არაინ მოიპაროს ღვედები და სხვა გუთანის იარაღი. ძვირა და უქმე დღეობით შინ ამოდიან. ამათ აქეთ: ერთს, უფრო მოზრდილს ორი დღის ალო და დანარჩენებს ან თითო დღისა, ან დღე-ნახევრისა.

შნლა მოკლედ ჩამოვთელი საქონლისა და იარაღის ალოს.

თითო ხარსა აქვს—1/2 დღის ალო. ცხენს—გუთანს-დედისთვისა ჰყავთ გუთანსზედ, რომ მან ჯერი ჩამოიტანოს ხოლომე—1 დღის ალო. სახნისს—2 დღისა. საკეთს—1 დღისა. 2 ღვედს—2 დღისა. ჯამბარა-ავეურს ნახევარ დღისა. ბუთანს ხეს—1 დღისა.

მინც კი დააკვირდა ამ ალოს განაწილებას, მიაქცევედა ყურადღებას, რომ ხარს ძლიერ ცოტა ალო აქვს და სახნისს ბევრი—და ადვილად მიჰხვდება, რომ ეს განაწილება ეკუთვნის ძველს დროს, როდესაც ხარი ძლიერ იაფი ყოფილა და რკინეული ძვირი. ადვილად მიჰხვდება აგრეთვე იმას, რომ ეს განაწილება აღარ შეეფერება ეხლანდელს დროს. მართლაც-და, საქონლის პატრონები ჩივიან, რომ ხარს უსამართლოდა

აშკარად აღდგეს და გამოუკვლევადი არ დარჩებოდეს სიმტყუნ-სიმართლე და ამისთანა მანქანებით ჯილდოს მომლოდინე ჯეროვან სასჯელს არ ასცილდებოდეს.

ხევი 25 მარტს. მოგვანხლოდა გზაფხული და ჩვენს ხალხსაც გამოადგინა. ყველა მოძრაობს, ერთს სოფელიდან მუხრანში მიდის, ყველას საზრუნველად ფულის შოვნა აქვს გამხდარი, რადგანაც ყველანი კმისადგომან ცხვრის მისარებად წასვლას.

ჩვენი ხალხის ერთადერთი საგანგებოა და ამ საგანს-გი არაფერს დი-სუფულს უფრადლებს არ აქვს. სხვა ქვეყნებში დიდად ხელს უწყობენ ამ სახალხო სიმდიდრის გაუმჯობესებას, მაშინ როდესაც ჩვენში ცხვრის გამოსავალი — მატული, ყველი და კროხ ხელში ჩაუგდებათ რამდენსავე ჩარხს და უდმერთოდ ატყაპებენ მეტყვარებს. «ხასტაპებს» უხომოდ გადასახადმა ხომ სულ ილაჯი წაიღო და ხალხი თავ-განწირულებამდის მიიყვანა.

ჩვენს გვერდზე, რომ შირ-და-შირ უფროსების მოკვლეობა იყო, — ჩვენს გაჭირვებას უფრადდება მიაჭიდონ და იშუამდგომელნი უმადლესად მთავრობას წინაშე, რომ ეს მეტის-მეტად შემაწუხებელი ხარჯი მათზე აკაცდინონ და მით დაგვიხსნან სრულად გადატყველებისგან.

უკეთეს ასეთი უხომოდ ხარჯები არ მოსცილდება ხეებს და მთიულეთს, უკვლავად, ცხვრის თავი უნდა დახეობნ, რადგანაც სარგებლობა აღარა რჩება რა და მაშინ-გი მეტად მხელი იქნება მთიულეთ გამობრუნება.

თუ შეესა და ფშაპებს გი ყოველ გარბი სამუშაოება ადმოუწინეს, რომ კეთილად წაიყვანონ ცხვრის გაშენების საქმე და ხევი და მთიულეთი-გი, რომელსაც ყვე-

ლაზედ მომეტებული ბეგარა აწევს, სრულიად თვალ-უფრ-მაუჭრეველი რჩება. ხევი და მთიულეთი მით უფრო საზრუნველია, რომ მათს ძლიერებაზე და გეთილ-დღეობაზე არის დამოკიდებული ამ შრომის გაძლება და სამსახურის შესრულება, რომელიც მათ ერგოთ თუნდა ამ უგანასკნელი ბრძოლის დროს.

წერილი რედაქტორთან.

ბ. რედაქტორო!

თქვენ გაზეთში გამოცხადებული იყო, რომ ჩვეულებრივი კრება უნდა ეფორდებოდა განსახილველად წლიურად ანგარიშობის გარის მასრის მომხმარებელთა საზოგადოების დეპუტატი. კრებამ აარჩია კომისია გამგეობისაგან ანგარიშების მიღებისთვის და რადგანაც გამგეობის წევრთა ამ ერთს წელიწადში სრულიად არ მოუხდენათ ფულის ანგარიშებისთვის და ყველას თანამდებობა მე მომეხება გისურვებ, ამისათვის ანგარიშების ჩამარბება მე მაქვს რეს. ჯერ არჩეულმა კომისიამ არ იცის შედეგი ჩემის მოქმედებისა და ხალხში გი ხმას აგრძელებენ, ვითომ ანგარიშს არ გახარებ და ჩემს შიდადობასაც ესებან; ამისათვის ვაცნობებ მეტყველთ, რომ, თუმცა მარტო შემხედს მუშაობა, მაგრამ ანგარიში ამ თვის რცდა-რვისათვის მზადა მქონდა და მოწვეულებაც მეყვნდენ, როგორც კომისიისა, ისე გამგეობის წევრები ჩასაბარებლად. მხლოდ მე ვითსოვე კრებისგან, რომ უცნო შირთაც არ ადგომდალოთ შრი ღობის დროს დასწრება, რადგან ეს არც წესდების ძალით არის აგრძელებული და ჩემთვის ყოველად კვების სასდელადაც საჭიროა.

ალალო თუთაევი.

23 მარტი ქ. გორი.

აქვს ცოტა ალო და იარაღს ბევრი, რომ ეს წესი უნდა შეიცვალოს. შირ-და-თან და ნელ-ნელა კიდევ გაძვავთ იმათ თავიანთი სიტყვა. «მე ვარ და არ შეგიბავ ხარს თითო დღისაზედ ნაკლებად», ეუბნება საქონლის პატრონი გუთნის-დედას და ესეც იძულებულია უხნას თითო დღე თითო ხარში. შინა ვიფიქროთ, რომ ალოს განაწილება ამ მხრივ ცოტათი შეიცვლება, თუ კი ჩვენს გუთნის ბოლო არ მოუღეს ახალი სისტემის გუთნებმა, რომელნიც ნელ-ნელა შემოდიან ხმარებაში ჩვენს მხარეზედ.

პი ესეთია ალოს განაწილება ივრის ხეობაში. ეს არის «სრული ალო». მაგრამ ხან მარტო 16 დღემდისა ჰხანავენ, ანუ როგორც გლეხები ამბობენ, «ყველას გამოიყვანენ» ხოლმე. ძეგარ ხარს მისცემენ ერთი დღის ალოს და ამის დაკვალად შესცვლიან ყველა ალოს: გუთნის-დედას მახვდება 1 დღისა, ღამის მებრეს დღე-ნახევრისა და სხე.

როგორც ზეითაცა ესტყვი, ჩვენს მხარეზედ ნელ-ნელა ერცვლებოდა ახალი სისტემის გუთნები. მართალია, ბევრს ამბობდენ და ეხლაც ამბობენ,

რომ არ გამოდგება ახალი გუთნები, «მოდლი არა აქვსო, სეფისკვერს გაგვიწყვეტსო» — მეტადრე წინაღობდენი არიან გუთნის-დედები, რომელთაც აკლდებთ თავიანთი მნიშვნელობა, რადგანაც ამ ახალი გუთნის-ქერა ყველა მებრესაც ისე შეუძლიან, როგორც პირველ ოსტატს გუთნის-დედას, — მართალია ეგრეთვე, რომ ჩვენებურს გუთნზედ კარგადაც ვერა ჰხანავენ ახალი გუთნები, მაგრამ ისე შესაძინე-ვად ამოკლებენ ხარჯსა, რომ ზოგიერთებმა ველარ მოითმინეს და იყიდეს იგინი. ჯერჯერობით მარტო შეძლებულთ გაიჩინეს, უფრო ღარიბები კი ამბობენ: «მოიცა, ჯერ ვუყუროთ და, თუ გამოდგა, მაშინ ჩვენც ვიყოლოთ ორ-ორმა, სამ-სამა ერთად». შინც ამხანაგობით ჰხანავენ ამ ახალი გუთნით, ისინი გუთნის აძლევენ სახის-საკეთის და გუთნის ხის ალოს, ესე იგი, ოთხი დღისას, და დანარჩენი ალო კი ისე შეუცვლელად რჩება, მხოლოდ შემოკლებდა 18 დღემდის, რადგანაც აკლდება 3 მებრის, ექვსი უღელა ხარისა და ერთი დღედის ალო.

შველა აქაური გუთანი საამხანა-

უცხოეთი

— ამ წინაზე ვაუწყებდით მკითხველებს, რომ ჩრდილოეთ საფრანგეთში მადნის მთხრელმა მუშებმა პირი შეჭკრეს, აღარ მუშაობენ და უწყობას ახდენენო. როგორც გაზეთებიდან სჩანს, ეს მღელვარება მუშებისა თან-და-თან უფრო ძლიერდება და მეტად საშიშარ ხასიათს იღებს. ამ საქმეს, როგორც მკითხველიც შეიტყობდა ჩვენის გაზეთის 71 №-ში დაბეჭდილი პარიჟიდან მოსული ტელეგრაფიდან, იქამდინ მიულწევია, რომ ვინც პირ-შეკრულობაში მონაწილეობას არ იღებს, სიკვდილს ექადიან და ზოგიერთა სახლები დინამიტითაც აუფეთქებიათ აღშფოთებულ მუშებს.

ამას გარდა, გაზეთების სხვა ამბებიც გვიმტკიცებენ, რომ ანზენში და სხვა ჩრდილოეთ საფრანგეთის მაზრებში, სადაც კი მადნებია, საქმე ძლიერ ცუდად არისო. ლილიდან მოსული ამბებიდან ეცნობთ, რომ ამ დღეებში ღენილდან გაეგზავნება მთელი საფრანგეთის მადნის მთხრელ მუშებს პროკლამაცია შემდეგის შინაარსისა: «მოქალაქენო! ამორჩეულთ ანზენის მადნების ოლქის ცამეტ განყოფილებათაგან დაადგინეს შემდეგი რეზოლიუცია: რადგანაც მმართველობამ არ მოიხმარა ის კანონიერი საშუალებანი, რომელნიც მას ჰქონდა ჩვენს დასახმარებლად და ჩვენთა კანონიერ მოთხოვნილებათა შესასრულებლად; რადგანაც პალატამ და გამომძიებელმა კომისიამ (ასრულ-წოდებულმა რამდენ-და-ათხის კომისიამ) აშკარად დაიჭირეს ჩვენი მტრების მხარე; რადგანაც ეხლა დაწყებულს ბრძოლაში ჩვენ ჩვენის თავის მეტის სხვა არაფისი იმედი არ

შეგვიძლიან ვიქონიოთ, — მისათვის ამორჩეულთ გადასწევტქს მძაბარან მოძმეთა თვისთა საფრანგეთის ყველა მადნების დეპარტამენტში და მოიწვიონ იგინი, რათა ყველგან საზოგადო პირ-შეკრულობა მოახდინონ და აღარ იმუშაონ.»

— შანხაიდგან პარიჟში მიუღიათ შემდეგი ტელეგრაფი: «ჩინეთის გარეშე საქმეთა სამინისტროში ისეთი უთანხმოება, ისეთი განხეთქილება სუფევს, რომ აღარ იციან, რა ქნან: გამოუცხადონ საფრანგეთს ომი, თუ არა. საფრანგეთის წინააღმდეგ ძალიან გაბოროტებულნი არიან. საზოგადო აზრია, მმართველობა არ ღათანხმდეს საფრანგეთის მოთხოვნილებებზე, რადგანაც მეტის-მეტად მიანჩიათ ეს მოთხოვნილება. «შეასდრამებსაც უკმაყოფილობა და მღელვარების ნიშნები ეტყობათ, რადგანაც ჯამაგირს რიგზე ვერ იღებენ.»

— 22 მარტს ბერმანის იმპერატორს, სხვათა-შორის, შეერთებულის ძაგშირის, რეისტაგის და ლანდტაგის წარმომადგენელთაც მიულოცეს დაბადების დღეობა. ამათვის იმპერატორს, სხვათა შორის, გამოუცხადებია, რომ უკმაყოფილოა იგი იმ ბაასზე, რომელიც რეისტალში მოხდა სოციალისტების შესახებ კანონის განგრძობაზე. მინისტრებმა ისეთი საფუძვლიანი საბუთები წარუდგინეს რეისტაგს, რომ მე მიკვირს და ვერ მიემხდარე ვარ, რისთვის გაუწია რეისტაგმა ისეთი წინააღმდეგობა მმართველობის წინადადებას ამ კანონის განგრძობის შესახებ და რისთვის გარდასცა კომისიას ეს წინადადება. ოქვენ, მგონი, გაიწყობებთ ის, რა გარემოებათა გამო შეიქნა საქირო ამ გვარი კანონი.

გოდ ჰხანავს ანეულობას კიდევ ერთი დღის ნახანავს, — «სამღეთოს გუთანს» ეძახიან — და ორიოდ სიტყვა იმაზედაცა ესტყვით. ანეულების ხენის ერთი დღის წინად ყველა აქაური გუთნები გადინდიან ხოლმე საერთოდ «სამღეთოს». ამისათვის ყველა გუთნის-დედა ჰყიდის ერთი დღის გუთანს, ზემოხსენებულს სამღეთოს გუთანს. ეს გუთანი უსათუოდ უნდა მიეყიდოს ქრივსა, ობოლსა, ღარიბსა, არის მქონესა; და რომ ამათ გაუადვილდეთ მისი სყიდვა, იგი იყიდება გადაკვეთილ ფასზედ მანეთ ნაკლებად. სამწუხაროდ, ეხლა ამ გუთნებს ხშირად შეძლებულნი ყიდულობენ, აშკარად კი მაინც ვერა ჰბედვენ, რადგანაც არც ერთი გუთნის-დედა არ მიჰყიდის ამ სამღეთო გუთანს შეძლებულს კაცს, — «მოდლი აღარ ექნებაო», მაგრამ შეძლებულნი ხმარობენ ხერხს: აძლევენ ფულს საწყობებს და ესენი ყიდულობენ იმათთვის. ამ ფულებს გუთნის-დედები აბარებენ თავიანთ უსტაბაშს და ეს ორიოდ გუთნის-დედის შემწეობით ყიდულობს პურს, ღვინოს, საკლავებს და ჰმართავს სადმე კაკლებ ქვეშ სადილს,

რომელზედაც იპატრეებს მთელს სოფელს. ამ სადილის დროს გუთნის მებრებიც სადილზედ სხედან მოწვეულ ხალხთან: გუთნის-დედები კი მასპინძლობას ეწევიან. მზარეულობა, სუფრის გაშლა, საქმელების მართმევა, მღვინობა იმათი ვალია. სამღეთოს გადახდა ყოველთვის იციან საქმის-დღეს, ორშაბათობით და ამ დღეს მთელი სოფელი უქმობს. შინ ამ დღეს გუთნის-დედებმა ყოველ-წლივ იცოდენ თავიანთი უსტაბაშის ამორჩევა; მაშინ მნიშვნელობაცა ჰქონია იმას: ყველა საჩივარს მოდგამებისას გუთნის დედაზედ, ან წინააღმდეგ, ან გუთნის-დედებისას ერთმანეთში — ისა სწყვეტდა. შნლა, რაკი იმას ყურს აღარავინ უყდებს, გუთნის-დედებიც აღარ ირჩევენ ყოველ წელს, ამორჩევენ ვისმეს ერთხელ და არის და არის იგი უსტაბაშად, სინამ ან სიკვდილი, ან სხვა რამ მგზავსი უბედურობა არ გამოსცვლის მას. უსტაბაშს ეხლა მნიშვნელობა და მოვალეობა მარტო სამღეთოს სადილის დროს-ლა აქვს.

ზ. ბ. — შვილი.

მე ჩემი სისხლი დაეღვარე, ვიღრმადის გავეიგებოთ, თუ რა საშიშარს გზას ვაღვევართ. ამისათვის სოციალისტების შესახებ კანონის განგრძობის წინააღმდეგობა პირ-და-პირ ჩემ წინააღმდეგ არის მომართული. თუ ჰფიქრობთ, რომ მოძრაობა მიწყნარდა და ეს კანონი საჭირო აღარაა, ეს დიდი შეცდომა არის, — მე უფრო კარგად შემძლიან ამაზედ სჯა, ვიდრე თქვენ, რადგანაც მე უფრო კარგად ვიცი ყოველივე, რაიცა შეეხება ამ საქმესა. იმ ბატონებმა, რომელნიც ხელს უტარავენ სოციალისტების შესახებ კანონის განგრძობსა, უნდა იფიქრონ, რომ ჩვენი პოლიტიკური ცხოვრება ეხლა ისეთს წერტილზეა დაყენებული, რომ უნდა ავცილდეთ იმ გზას, რომელსაც აქეთვე მივყევართ. თვით რეინსტაგის ახალი კოალიციაც, რომელიც მმართველობას მტრულად უყურებს, საეჭვო არისო. მე ასე გულ-წრფელად იმიტომ გელაპარაკებთ, რომ თქვენ არავითარი ეჭვი არა გქონდეთ იმაზედ, თუ მე რა აზრისა ვარ ყოველ წოდებათა შორის მშვიდობიანობის დამყარების და იმ კანონ-პროექტების შესახებ, რომელთაც საგნადა აქეთ მუშათა მდგომარეობის გაუმჯობესება. მე მინდა, რომ ეს ყველას ესმოდეს და ამისათვის გთხოვთ აქ შეკრებილი მიიღოთ კანონ-პროექტების, როგორც ეხლა აგისენითო. ბოლოს იმერატორმა სთქვა შემდეგი: «მე იმედი მაქვს, რომ ეს საქმე კეთილად დაბოლოვდება».

მაინც მოახდინეს 17 ყრილობა, რომლებზედაც წარმოეთქვათ შემავალიანებული და ამაღელვებელი სიტყვები.

კანნი. აქ გადაიკვალა დღეს მიკოსი დიუმა—წვერი საფრანგეთის აკადემიისა.

კაირი. მოისპო უთანხმოება ნუბარ-ჰამასადა მინისტრის ამხანაგის კლიჭორდ ალიოლის შორის; ორივე დაარჩიან თავიანთ ადგილებზედ. ხალხი ალიოლი აღარ გვერევა ამას იქით იმ საქმეებში, რომლებიც მას არ ეკავებდებარებოან; იგი ჩაირიცხება ეგვიპტის სამსახურში და არა ინგლისისაში, როგორც აქამდის იყო.

შანხაი. ჩინეთის დედოფალმა საჯაროთ გამოაცხადებინა, რომ საიდუმლო რჩევის ხუთს წევრს ჩამოერთოთ ჩინი და დირსება, მათ შორის პრინცს კუნგსაც, იმ პოლიტიკის გამო, რომელსაც ისინი ადგენენ ტონკინის შესახებ.

«დროშის» ფოსტა.

პრივიანში. კნ. ჯ—რას. ც—ლის პიესა რუდაქცაში არა გვაქვს; თითონ ავტორს მიმართეთ.

განსხვავებანი

ზედამხედველი კომიტეტი ობილისის თავად-აზნაურთა საადგილ-მამულო ბანკისა აცნობებს ბბ. წვერთ-დამფუძნებელთ და მსესხებელთა, რომ 1884 წლის 6 მაისისათვის პრწრუნის შენობაში დანიშნულია საზოგადო ყრილობა, რომელზედაც ბბ. წვერთ მოხსენდებათ გასასინჯად და დასამტკიცებლად დადგენილობანი შესახებ შემდეგი საგნებისა.

1) მოხსენდებათ ანგარიში შესახებ ბანკის მოქმედებისა საანგარიშო 1883 წელს.

2) შრილობამ უნდა უჩვენოს ის საზოგადოდ სასარგებლო საჭიროებანი, რომელთაც უნდა მოხმარდეს საანგარიშო 1883 წლის შემოსავლიდან გამოარიცხული 22,426 მანათი და 19 კობ.

3) მოხსენდებათ სმეტა ბანკის მართველობისათვის 1884 წლისთვის საჭირო გასელისა.

4) უნდა გაისინჯოს მოხსენება სარევიზიო კომისიისა. ეს კომისია ამოჩეულია დადგენილობისამებრ ობილისის თავად-აზნაურთა საადგილ-მამულო ბანკის დამფუძნებელ წვერთა ჩვეულებრივი ყრილობისა, რომელიც მოხდა 1883 წლის 1 და 3 მაისს. ამ კომისიას უნდა განეხილა მთელი საქმის წარმოება, ყველა ანგარიშები და ოპერაციის მსვლელობა ბანკისა მისი რვა წლის არსებობის დროს, და კიდევ სხვა საგნები, ჩამოთვლილნი ხსენებულთაში.

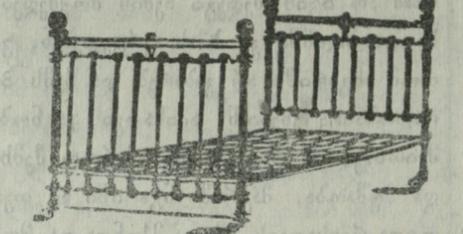
ნებულისაზოგადო ყრილობის დადგენილობებში.

5) უნდა ამოირჩიონ შვიდი წვერი ზედამხედველი კომიტეტისა ნაცვლად: თ. ი. ა. ანდრონიკოვისა, თ. ბ. ი. თარხანოვისა, თ. ბ. მ. თუმანოვისა, ლ. ა. მალლოვისა, თ. დ. ზ. ბარათოვისა, თ. რ. შ. მისთავისა და დ. ზ. შიფიანისა, რომლებიც გადიან თავიანთ თხოვნისამებრ.

6) უნდა ამოირჩიონ გამგეობის ერთი წვერი ნაცვლად თ. ა. ზ. ჩოლაყაშვილისა, რომელიც გადის რიგისამებრ, და კიდევ ორი წვერი დამფასებელი კომისიისა ნაცვლად: თ. ბ. ი. რატიშვილისა და თ. რ. ა. ჩოლაყაშვილისა, რომელნიც გადიან; უნდა ამოირჩიონ ეგრეთვე მათი კანდიდატებიც.

თემჯდომარე ზედამხედველი კომიტეტისა თ. ი. ანდრონიკოვი. (6—1)

ინგლისური ჩინის კრამოტები

ერთის საწოლი 7 მანეთიდან და ორის საწოლი 14 მანეთიდან, მათი ლეიბები, ზღვის ბაღახით გატენილი 5-დან 8 მანეთამდინ. კიდევ შემდეგი ნივთები იყიდება 25%-ით უფრო იაფად, იდრე სხვაგან სადმე: ბრატანის მეტაღის ნივთები, ჩაიდნები, საკარაქე, საშაქრე, ჩაისა და სტოლის გოგუბი ჩანგლებითა, ფაღნისა, დასადგემელი, პირის-სახანი, სტაქები, სუფოგნაგაი, საწაო, სკები, რიუმეკები, გრაფინგები, საქაშური თუფუბები, ბლუდები, სსსალათები, ტაშტები, სარძეეები, სამარბეები, გარჩი-

ცის საფეხები, უნაქრები, და ქაღისა, აღვირები, სტანსან-მოსის დასაკადებლები, საბალო მაგარტლები, გაქები, უთოები, წისჭილები, სურხები, ქაღები, კლიტები, ინგლისის თოფები და რეკოლეგები, შიყები, ზარბაღები, გაზსიულები, საფანგები, ნინბები, გატრზრუტები, სახნები, ჩულები, წინდები, სუფრები, სალქეტებისათვის რეკლები, ემაღანს ჭურჭლები, მურაბები, გამფეტები, შიყულები, სოუსები, ზღვის ბაღახი, დიმიკიტონები და სს. ინგლისურს მალაზიებში №№ 156, 157, 158, 159 და 160. ამ ნომრებს უურადლება მიაქციეთ. (100—93)

ინგლისის მალაზია

Maison de confiance

შეადართ ჩვენი ჩაი	მოსკოვის ჩაის
1 მ. 10 კ.	1 მ. 40 კ.
— — 1—20	— — 1—60
— — 1—40	— — 1—80
— — 1—60	— — 2—
— — 1—80	— — 2—50
საუგეტუსო 2—	— — 3—

იქვე იყიდება სხვა საქონელიც: თოფები, რეკოლეგები, კრავატები, ჭურჭლები, ჩაიდნები, გასადებები, დახები, გოგუბი, ტაშტები, კაღები, ქაღალდი, შოკოლადი, გაგაო, განფეტები, მურაბები, მაგუნაა, უნაგირები, კლეონგა, წინდები—გაცის და ქაღის, ხელ-სახარცები, მაკინტოშის კაღუნკორი—სულ ყველაფერი 25-დამ 50 პროცენტით უფრო იაფად, კიდრე სხვა რომელსამე მალაზიაში.

ვინც ქაღაქს გარკდამ 25 მანეთიდან 1,000 მანეთამდინ საქონელს გამოიწკეს, გასაგზავნს ანაფრს არ ისდას. (100—8)

სტუდენტები

(ჩრდილოეთის სააგენტოსია.)

30 მარტს. ოდესა. საბერძნეთის დედოფალი ჰეტერბურგში მოდის, კონსტანტინეპოლედამ უკვე გამოსულა და ხვად ოდესაში მოვა.

ლიპსკი. სამკურნალო სეზონი ლიპეცკის მინერალური წყლებისა დაიწყება 20 მაისს.

შაზანი. ყაზანის საგუბერნიო ერობას, ადგილობრივ ქაღაქის საზოგადოებას და ბირეის კომიტეტს გამოუცხადეს, რომ საქმე ციბირის გზის მიმართულებისა ამ მოკლე ხანში იქნება წარდგენილი საბოლოოდ დასამტკიცებლად.

ვოლგაში წყადი ნელ-ნელა მატულობს; მოედიან, ნრომ ნაოსნობა დაიწყება არა ადრე აპრილის ნახევრისა.

პარიში. მინისტრთა რჩევამ აგრძალა საფრანგეთში შემოტანა ეენეველი ანარხისტების გაზეთის «ექსპლუაზიონისა».

ანზენის ქვა-ნახშირის მაზრაში გუმინ არა ყოფილა ამკარა უწყსოება. სხვა-და-სხვა ადგილას კი

ინგლისის მალაზიაში

თიის-აგოაჰანი მავ-მასტარი

ამგრებს თმას და ადრინდელ ფერს აძლევს, ფასი ერთი მუში-სა 2 მან., გაგზავნით 2 მანეთი და 28 კაზ.

(100—12)

იქვე იყიდება ქინის ზომდა თმების გასამაგრებლად. ფასი 1 მან. სწოტები თავის ტვიფლის მსასახობლად, ტუაღეტის საზონი, დუხები და სს.

საგლობუსო კალმები

რომლებითაც შეიძლება წერა სულ მსხვილ, უსუფთაო ქაღალდი. ერთადერთი სააგენტო—ინგლისის მალაზია. იქვეა აუარებული სხვა-და-სხვა გვარის კალმები, ვოკელის ,,ხელისათვის“—25% იაფად, ვინემ სხვაგან. იქვე: მუღანი, ქაღალდი, განკურტები, რეკულები, ლაქი, გარანდაში, ზენაღი, კაღები, ბუმაყნიკები, ზორტ-სიგარები, ალბომები, რამები, მაგარტლები, სამართებლები, სანთელი, სალესი, ცარაშეები ჭურჭლების საწმედად (ბორაგსა), თეთრეულისათვის, შატარა ხაღვი იატაკისათვის კლიონკები. ტახტები, სავარძლები, სარკები, სავარცხლები, ბუშმენნი, ზარები, ბინკალები რეკეტები, გატრზასები, მზის-სასათები, კომპასები, ტერმომეტრები, მუჭები, ნემსები, მაგნატები, სვისტოკი, ზომიჩი, ქამრები, სარტყლები. საყუფრი, პრობები, საპრამები, გრანები, ფილტრები, შნოტები თავის. ტანისამოსის, ცხენის და ჰატენტანის მაკინტოშები, გარბები, საეჭიმო ქაღალდი გატრ-გლოზეტისათვის და სს. და სს.

პატაშკი—20 პ. (100—71)